

Tukea kuntoutusohjaukseen -webinaari 3.2.2022

Vastausten yhteenveto kysymyksiin, jotka esitettiin webinaarin viestiseinällä.

Vaativa lääkinällinen kuntoutus

Kysymys: Miten laitoshoidon määrittää?

Vastaus: Julkiseksi laitoshoidoksi katsotaan tilanteet, kun asiakas on:

- 1) terveyskeskuksessa sairaansijalla
- 2) sairaalassa vuodeosastolla erikoissairaanhoitolain (1062/1989) mukaisessa hoidossa
- 3) sosiaalihuoltolain 24 §:ssä ja sosiaalihuoltoasetuksen (607/1983) 11 §:ssä tarkoitetussa laitoshuollossa
- 4) kyseessä on STM:n asetukseen liitteen 4 jaksossa tarkoitettu hengityshalvauspotilas.

Avohoidossa olevaksi henkilöksi katsotaan mm. sosiaalihuoltolain mukaisessa perhehoidossa oleva, kotona omaishoitoa saava tai lastensuojelulain nojalla laitoksessa järjestettyä hoitoa saava henkilö. Tällaisia laitoksia ovat mm. kunnalliset ja yksityiset lastenkodit, joiden varsinaisena tehtävänä ei ole sairaanhoidon tai kuntoutuksen antaminen. Myös kotisairaalahoito katsotaan avohoidoksi.

Kysymys: Miten terapeutti voisi varmistaa sitä, ettei asiakas "ole vain terapian varassa"?

Vastaus: Vaativa lääkinällinen kuntoutus perustuu asiakkaan hoidosta vastaavassa julkisen terveydenhuollon yksikössä tehtyyn hyvän kuntoutuskäytännön mukaiseen kuntoutussuunnitelmaan. Kuntoutussuunnitelmaan voi sisältyä sekä Kelan järjestämää kuntoutusta että terveydenhuollon vastuulla olevaa toimintaa. Asiakkaalla pitää olla hoitava taho julkisessa terveydenhuollossa, joka vastaa kokonaisuudesta ja terapeutti voisi tarvittaessa olla yhteydessä, mikäli hoito- ja kuntoutussuunnitelman päivittäminen on tarpeen kuntoutuksen aikana.

Kysymys: Pienillä lapsilla diagnoosin asettaminen vaatii joskus lähetteen erikoissairaanhoitoon. Erikoissairaanhoitoon on kuitenkin pitkä. Voiko tälle ajalle hakea Kelan

vaativaa lääkinnällistä kuntoutusta ilman diagnoosia, mikäli toimintakyvyn pulmat ovat selkeät ja perustellut? Vai voiko asettaa väliaikaisen diagnoosin?

Vastaus: Kelan asiakkaat tarvitsevat lääketieteellisen diagnoosin, joka aiheuttaa huomattavan suoriutumisen ja osallistumisen rajoitteen ja kuntoutuksen tulee mahdollistaa asiakkaan suoriutumista ja osallistumista. (KKRL566/2005)

Kysymys: Miten päätöksestä valittaminen ja oikaisupyyntö eroavat toisistaan vai eroavatko?

Vastaus: Kuntoutuspäätökseen tyytymätön voi valittaa eli hakea siihen muutosta sosiaaliturva-asioiden muutoksenhakulautakunnalta. Valitus on tehtävä määräajassa, viimeistään 30. päivänä päätöksen tiedoksisaannista. Valituksen johdosta Kelassa tutkitaan itse oikaisumahdollisuus. Jos Kela hyväksyy kaikilta osin sille toimitetussa valituksessa esitetyt vaatimukset, se antaa asiasta oikaisupäätöksen. Muussa tapauksessa valitus etenee muutoksenhakuasteen käsittelyyn.

Jos asiassa ilmenee uutta selvitystä, joka koskee lainvoimaista etuuspäätöstä (eli päätöstä, josta ei voi enää valittaa), Kela tutkii, onko mahdollista oikaista päätös asiakkaan eduksi. Jos päätös tulisi muuttaa eduksi, se oikaistaan. Eduksi oikaisulle ei ole säädetty ajallista rajaa.

Kysymys: Minkälaisessa tilanteessa potilas voi saada psykoterapiaa vaativana lääkinnällisenä vielä kuntoutuspsykoterapian päättymisen jälkeen?

Vastaus: Oikeus vaativaan lääkinnälliseen kuntoutukseen kuntoutuspsykoterapian jälkeen voi syntyä silloin, kun suoritus- ja osallistumisrajoite on niin suuri, että hänellä on sen vuoksi huomattavia vaikeuksia arjen toiminnoista suoriutumisessa ja osallistumisessa kotona, opiskelussa, työelämässä tai muissa elämäntilanteissa. Vaativan lääkinnällisen kuntoutuksen kriteerien tulee täyttyä.

Kysymys: Millainen on psykiatrisista haasteita omaavan päihdekuntoutujan oikeus sairauspäivärahaan / kuntoutustukeen, jos hoito ja kuntoutus toteutuu avomuotoisesti?

Vastaus: Vakuutuslääketieteellinen työkykyarvio tehdään aina asiakaskohtaisesti Kelassa tai työeläkelaitoksessa. Yleispätevää vastausta tähän ei ole.

Kysymys: Kuntoutujalla on tehty neuropsykologinen tutkimus muutama vuosi takaperin, esim. 3 vuotta sitten. Hänelle on suositeltu tuolloin neuropsykologista kuntoutusta, mutta tämän jälkeen vasta tehty diagnostiset tutkimukset ja neuropsykiatrinen diagnoosi asetettu asianmukaisesti. Välissä toteutunut myös ammatillinen kuntoutus. Mikäli nyt vasta haetaan neuropsykologista kuntoutusta, täytyykö pyytää uusi neuropsykologin kannanotto kuntoutukseen vai riittääkö 3 vuoden takainen suositus?

Vastaus: Neuropsykologinen tutkimus pitää olla aina ajantasainen tutkimus ja sen perusteelta tehty asianmukainen terapia suunnitelma.

Kysymys: Voiko Kela myöntää etäterapiaa yli vakuutuspiirirajojen (esim. Jyväskylään puheterapiaa etänä Helsingistä), jos paikallista palveluntuottajaa ei löydy, ja helsinkiläisellä palveluntuottajalla on sopimus Kelan kanssa Helsingissä?

Vastaus: Kelan sopimushallinta arvioi, onko mahdollista luovuttaa resurssia alueelta toiselle.

Kysymys: Voiko Kela aktiivisesti auttaa kuntoutujaa löytämään kuntouttavan terapeutin ongelmatilanteissa? Käytännössä kuntoutus monesti viivästynyt tai jäänyt jopa toteuttamatta, jos palveluntuottajaa ei löydy myönteisestä päätöksestä huolimatta.

Vastaus: Asiakas voi pyytää apua palveluntuottajan löytämiseen Kelasta. Joissakin tilanteissa voi joutua odottamaan vapautuvaa asiakaspaikkaa.

Kysymys: Missä määrin sosiaalityöntekijän selvitys olosuhteista ja rajoitteista painaa päätöksenteossa lääkärinlausunnon ohella? Näitä olosuhteita monesti sosiaalityöntekijöiden toimesta arvioidaan ja toimitaan lähempänä asiakkaan arkea kuin vaikka polin lääkäri.

Vastaus: Moniammatillisen työryhmän jäsenten lausunnot liitetään lääkärin tekemän B-lausunnon liitteeksi, ovat tärkeitä tietoja arvioitaessa kuntoutuksen myöntökriteerien täyttymistä.

Kysymys: Millä prosessilla näitä terapiakäyntikertoja voi Kelalta hakea jälkikäteen, jos kunnasta on kustannettu terapiaa Kelan päätöksen valituksen käsittelyn odotusajalle tai

Kelan kuntoutuspäätöksen odotusajalle, kun Kelasta päätös viivästyy.

Kelan sivuilla lukee, että nämä korvaukset pitää hakea 2 kk:n sisällä, mutta usein palveluntuottajat laskuttavat kunta/kuntayhtymää harvemmin.

Vastaus: Kunnalla ei ole velvollisuutta järjestää lääkinnällistä kuntoutusta, jos sen järjestäminen kuuluu Kelan vastuulle. Kunnan velvollisuutena on kuitenkin järjestää kuntoutussuunnitelman mukainen lääkinnällinen kuntoutus niissä tilanteissa, joissa on epäselvää, kenen vastuulle kuntoutuksen järjestäminen kuuluu.

Kela ottaa vastuun kuntoutuksesta myöntämällä kuntoutuksen ensimmäistä kertaa. Jatkohakemuksen käsittelyaikana kuntoutusvastuu säilyy edelleen Kelassa ja tarvittava kuntoutus järjestetään kuntoutuspäätöksen mukaisesti.

Kun jälkikäteen ilmenee, että lääkinnällisen kuntoutuksen järjestäminen olisi kuulunut Kelan vastuulle, korvaa Kela kunnalle kohtuulliset lääkinnällisen kuntoutuksen järjestämisestä aiheutuneet kustannukset.

Kuntoutuskustannusten korvaaminen kunnalle voi perustua vain regressiin tai sopimus-suhteeseen. Edellytyksenä on, että kuntoutusta on asianmukaisesti haettu Kelasta. Kun myönteisen kuntoutuspäätöksen perusteella on todettu, että vastuu kuntoutuksen järjestämisestä kuuluu Kelalle, ei tulevaa aikaa voida enää korvata kunnalle regressinä. Asiakkaan päätös lähetetään tiedoksi myös kuntoutussuunnitelman laatijataholle. Päätöksessä ilmoitetaan kunnalle mahdollisuudesta hakea myöhemmin korvausta takautuvasti myönnettyltä ajalta sen mukaisesti kuin Kelan päätöksessä on todettu Kelan olevan vastuussa kuntoutuksen järjestämisestä.

Kysymys: Julkiset poliklinikat voivat tarjota vain määrämittäisiä jaksoja (hoitosuhde aina määräaikainen). Onko siis vaativan lääkinnällisen kuntoutuksen ajan henkilö terveyskeskuksen varassa, ja kun kuntoutuksen jatkoon suunnittelu koittaa, sitten uuteen arvioon poliklinikalle (uusi lausunto kuntoutuksen jatkuessa)? Varmuuden varalta ei ole suotavaa, pitää erikoissairaanhoidossa hoitokokonaisuutta auki

Vastaus: Vaativan lääkinnällisen kuntoutuksen asiakkaalla tulee olla hoitosuhde julkisessa terveydenhuollossa, jossa seurataan mm. asiakkaan toimintakykyä ja erityisesti kuntoutuksen vaikuttavuutta.

Kysymys: Vaatiiko Kela asiantuntija-arviot joka vuosi uuden kuntoutussuunnitelman liitteenä (esim. terveyskeskuksen puheterapeutin ja toimintaterapeutin arvio), vai riittääkö Kelan terapeutin palaute ja lääkärin lausunto jatkon tarpeesta?

Vastaus: Julkisen terapeutin arvio terapian vaikuttavuudesta on hyvä tehdä 2-3 vuoden välein. Erityisen tärkeää tämä on lasten kuntoutuksen seurannassa. Hakemus, lääkärin lausunto ja kuntoutuspalautteet tarvitaan pääsääntöisesti vuosittain.

Kysymys: Esityksessä mainittiin, että ensimmäistä kuntoutussuunnitelmaa tehdessä lääkärin tulee olla tavannut asiakas henkilökohtaisesti. Pitääkö näin olla myös jatkopäätöksissä?

Vastaus: Kuntoutussuunnitelma voidaan laatia etäpalveluna seuraavasti

1. Kuntoutussuunnitelma voidaan laatia kuvapuhelun avulla, jos asiakas on tunnistettu ja hän on osallistunut puheluun ainakin osan aikaa.
2. Kuntoutussuunnitelman laatinut lääkäri tai hänen kollegansa samasta terveydenhuollon yksiköstä on tavannut asiakkaan viimeisen noin 1 vuoden aikana.
3. Ensimmäinen kuntoutussuunnitelma tehdään aina kasvokkain.
4. Kuntoutusetuuden ratkaisemiseen tarvitaan aina välttämättömät tiedot
5. Jos Kela pyytää tarpeellisia lisätietoja ja niitä ei saada; puutteellisin tiedoin Kela ei voi todeta oikeutta etuuteen.

Lisäksi Valvira on ohjeistanut, milloin etävastaanottoa voidaan käyttää.

Kysymys: Missä on raja alkoholin käytössä, kun usealla on käytössä ns. sosiaalisena ilmiönä?

Vastaus: Kuntoutuksen tarvetta ja mahdollisuuksia arvioitaessa on tärkeää, että terveydenhuollossa arvioidaan, onko alkoholin (päihteiden) käytössä kyseessä ns. viihdekäyttö vai haitallinen /riippuvuustasoinen käyttö. Tavoitteena on se, että päihteiden käyttö ei vaikeuta/estä tuloksellista kuntoutusta.

Kysymys: Kuuluuko hevostuntoutus aikuisten vaatimaan lääkinnälliseen kuntoutukseen tai yksilöterapiaan, jos henkilö on saanut aiemmin tavanomaista yksilöpsykoterapiaa.

Vastaus: Kela järjestää ratsastusterapiaa fysioterapeutin toteuttamana ja ratsastusterapiaa toimintaterapeutin toteuttamana. Muutoin terapioissa voidaan hyödyntää menetelmänä eläinavusteista terapiaa.

Kysymys: Jos kuntouttavan terapeutin löytäminen kestää (esim. kuntoutus pääsee alkuun vasta 5kk hyväksytystä kuntoutuspäätöksestä) voiko Kelasta suoraan pyytää kuntoutuspäätöksen voimassaolon pidentämistä vai jääkö osa käynneistä vain käyttämättä?

Vastaus: Kuntoutuspäätös on voimassa kuntoutuspäätökseen kirjatun ajan. Kuntoutussuunnitelman tulee olla voimassa terapiakäyntien aikana ja pääsääntöisesti kuntoutuspäätös tehdään kuntoutussuunnitelman voimassaolon ajalle. Kuntoutuspäätöksen voimassa ollessa voi terapia toteutua päätöksessä myönnettyjen terapiamäärien puitteissa. Terapiaa voi tarvittaessa tiivistää, jaksottaa ja tauottaa asiakkaan tarpeen mukaan. Kuntoutuspäätöksen voimassaoloaika ei voida jatkaa käyttämättä jääneiden terapiakertojen perusteella. Terveystieteiden tutkimuskeskus laatii kuntoutustarpeen perusteella jatkosuosituksen, kun kuntoutussuunnitelman voimassaolo päättyy.

Kysymys: Eikö olekin niin, että vain tietyt psykoterapeutit ovat Kelan hyväksymiä antamaan vaativan lääkinnällisen psykoterapiaa? Eli kuntoutuspsykoterapian psykoterapeutteja on paljon enemmän?

Vastaus: Vaativan lääkinnällisen palveluntuottajat hankitaan tarjousmenettelyllä, yleensä 4 vuoden välein ja palvelun tuottaminen perustuu Kelan ja palveluntuottajan väliseen sopimussuhteeseen. Kuntoutuspsykoterapian palveluntuottajien pätevyydet vahvistetaan siten, että kaikki Kelan edellyttämät koulutusvaatimukset täyttävät terapeutit saavat vahvistuksen/pätevyyden.

Kysymys: Eli tarkoitin, että kuntoutuspsykoterapiaan hyväksytty psykoterapeutti ei välttämättä ole hyväksytty palveluntuottajaksi vaativan lääkinnällisen kuntoutuksen psykoterapiaan. Äsken kokeilin palveluntuottajahaulla ja vaikka löytyi monta sivua kuntoutuspsykoterapia-psykoterapeutteja, niin vaativan lääkinnällisen kuntoutuksen psykoterapeutteja ei löytynyt yhtään.

Vastaus: Jos kuntoutuspsykoterapiaa tarjoava terapeutti ei ole osallistunut vaativan lääkinnällisen kuntoutuksen terapiakilpailutukseen eikä hänellä ole sopimusta palvelun toteuttamisesta Kelan kanssa, ei hän silloin voi toimia vaativan lääkinnällisen kuntoutuksen palveluntuottajana.

Kysymys: Jos asiakkaalle on haettu vaativana lääkinnällisenä kuntoutuksena moniammatillista yksilöllistä laituskuntoutusjaksoa ja se hylätään kelassa, miten terveydenhuollon velvollisuus kuntoutuksen järjestämisessä toimii tässä tapauksessa?

Vastaus: Terveydenhuolto järjestää heidän vastuullaan olevan kuntoutuksen terveydenhuoltolain mukaisesti. Terveydenhuollolla ei ole velvollisuutta järjestää lääkinnällistä kuntoutusta, jos kuntoutuksen järjestämisvastuu on Kelalla.

Kysymys: Julkiset poliklinikat voivat tarjota vain määrämittäisiä jaksoja (hoitosuhde aina määräaikainen). Onko siis vaativan lääkinnällisen kuntoutuksen ajan henkilö terveyskeskuksen varassa, ja kun kuntoutuksen jatkoon suunnittelu koittaa, sitten uuteen arvioon poliklinikalle (uusi lausunto kuntoutuksen jatkuessa)? Varmuuden varalta ei oikein ole suotavaa, pitää erikoissairaanhoidossa hoitokokonaisuutta auki.

Vastaus: Kuntoutujan hoito järjestetään julkisessa terveydenhuollossa kuntoutujan tarpeen mukaisesti. Mikäli hoito voi toteutua perusterveydenhuollossa, mutta kuntoutuksen jatkoarviota varten tarvitaan erikoislääkärin arvio, kuntoutuja voidaan ohjata perusterveydenhuollosta tavanomaisten paikallisten käytäntöjen mukaan erikoissairaanhoidon.

Kuntoutuspsykoterapia

Kysymys: Miten pitkiä taukoja kuntoutuspsykoterapian aikana voi olla eli onko mahdollista jäädä seurailemaan, miten vointi säilyy terapian jälkeen?

Vastaus: Tauko kuntoutuspsykoterapiassa ei pääsääntöisesti voi olla yhtä vuotta pidempi.

Kysymys: Miten syömishäiriöt vaikuttavat kuntoutuspsykoterapian saantiin?

Vastaus: Kuntoutuspsykoterapian myöntökriteerit ovat samat kaikille mutta syömis-häiriöissä on hyvä arviota tehdessä kiinnittää huomiota kuntoutuksen oikea-aikaisuuteen ja tarkoituksenmukaisuuteen (esim. laihuushäiriössä ravitsemustilan pitää olla riittävä psykoterapiaa ajatellen).

Kysymys: Pitääkö asianmukaiseen hoitoon 3kk:ssa kuulua lääkitys, jos potilas ei sitä toivo? Voiko psykoterapiaan päästä ennen lääkityksen aloitusta?

Vastaus: Kelassa ei edellytetä lääkehoitoa kuntoutuspsykoterapiaan pääsyn ehtona. Hoidon kokonaisuus suunnitellaan yhdessä potilaan kanssa ja kaikki eivät ole motivoituneita lääkehoitoon, vaikka lievemmissä häiriöissä lääkehoito voi olla osa hoidon kokonaisuutta. Vaikeammissa häiriöissä, joissa lääkehoito on perusteltu osa kokonaisuutta, on arvioitava, onko kuntoutus oikea-aikaista ennen kuin asianmukainen lääkehoito on aloitettu ja toimii.

Kysymys: Miten pitää toimia, kun on ongelmia sen suhteen, kuka lääkäri tekee 2. ja 3.vuoden jatkolausunnon? Usein työterveydestä sanotaan, ettei kuulu työterveyslääkärille ja tk-lääkärit ylityöllistettyjä, eivät mielellään näitä tee. Pot ollut psykoosin takia sairaalahoidossa ennen psykoterapian aloittamista. Erikoissairaanhoidosta uloskirjoitettiin heti psykoterapian alettua. Palannut työelämään ja on työkykyinen. 2.vuoden lausunnon lopulta sai tk:sta. Nyt edessä 3.vuoden jatkolausunto ja sama ongelma edessä. Ei saanut aikaa työterveyteen.

Vastaus: 2. tai 3. vuoden osalta voidaan hyväksyä muun hoitavan lääkärin kuin psykiatrin lausunto, jos kuntoutus on edennyt suunnitelman mukaisesti. Jos terapiakäynnit ovat jääneet vähäisiksi, jos ne ovat toteutuneet epäsäännöllisesti, jos terapia on keskeytynyt tai jos terapiassa ei ole edistytty tavoitteiden mukaisesti, edellytetään psykiatrin lausuntoa.

Kysymys: Minulle on jäänyt epäselväksi, riittääkö F90.0 diagnoosi kuntoutuspsykoterapian saamiselle? Myönnetäänkö kuntoutuspsykoterapiaa adhd-diagnoosilla?

Vastaus: Asiakkaan kokonaistilanteen selvittäminen on välttämätöntä, kun mietitään kuntoutuspsykoterapian tarvetta ja oikea-aikaisuutta. Asiakkaan hakemuksessa sekä

lääkärin laatimassa kuntoutussuunnitelmassa/B-lausunnossa kuvataan kuntoutuspsykoterapian tarve ja tavoitteet. Asiakkaalla on oikeus Kelan korvaamaan kuntoutuspsykoterapiaan, kun laissa ja etuuden myöntämiseksi määritetyt edellytykset täyttyvät. Pelkän diagnoosin perusteella ei voida arvioida/poissulkea oikeutta kuntoutuspsykoterapiaan.

Kysymys: Mitkä ovat hylkäämisprosentit vaativan lääkinnällisen kuntoutuksen psykoterapiassa tai kuntoutusterapiassa?

Vastaus: Vaativan lääkinnällisen kuntoutuksen psykoterapiaratkaisujen hylkyprosentti oli 15,2 % vuonna 2021. Kuntoutuspsykoterapian hylkyprosentti oli aikuisten osalta 5,0% ja nuorten 6,4 % vuonna 2021.

Ammatillinen kuntoutus

Kysymys: Koska palveluntuottajille annetaan tietoa siitä, miksei Nuotti-valmennukseen meinaa päästä/asiakkaita ei tule. Nuoret on odottaneet jopa 4kk haastattelua ja palveluntuottajilla pahimmillaan valmentajat ovat ilman töitä. Ympäripyöreitä vastauksia on saatu, mutta ei konkreettisia syitä tai tietoa, koska tilanne helpottaa.

Vastaus: Valitettavasti kuntoutushakemusten käsittelyssä on ruuhkaa ja tähän haemme koko ajan ratkaisua. Päätöksiä tehdään koko ajan kasvavasti. NUOTTI-valmennuksen tilastojen näkökulmasta nuorten määrä on kasvanut merkittävästi vuoden aikana. NUOTTI -valmennukseen hakiessaan nuori valitsee palveluntuottajan. Tämän vuoksi palveluntuottajien on hyvä panostaa palvelun markkinointiin.

Kysymys: Mikä on keskimääräinen odotusaika ensimmäisestä puhelusta Nuotti-valmennuksen haastatteluun?

Vastaus: Tilanne vaihtelee kausittain ja alueittain.

Kysymys: Onko tulevaisuudessa ajatusta nostaa Nuotti-valmennuksen ja kuntoutuskurssien ikärajoja myös yli 30v asiakkaille? Onko Kelassa nähty tämän kohderyhmän tarve näille?

Vastaus: Mielenterveyskurseja on myös yli 30-vuotiaille, lisätietoa löydät täältä: www.kela.fi/mielenterveyden-hairiot-kuntoutuskurssit. Aikuisille on olemassa muita ammatillisen kuntoutuksen palveluita, lisätietoa täältä: www.kela.fi/kuntoutus.

Kysymys: Joidenkin nuorten kohdalla on vaadittu Nuotti-valmennukseen hakiessa kirjallista hakemusta. Miksi erilaiset käytännöt?

Vastaus: NUOTTI-valmennukseen hakeutuvat asiakkaan haastatellaan, eikä käytössä ole kirjallista hakemusta.

Nuoren kuntoutusraha

Kysymys: Kuka voi laatia KHOPS:n eli KU110? Voiko nuoren kuntoutusrahaan liittyvän suunnitelman laatia nuorisopsykiatrian sosiaalityöntekijä?

Vastaus: Kotikuntaa voivat edustaa esimerkiksi peruskoulun, sosiaalitoimen tai julkisen terveydenhuollon asiantuntijat asiakkaan yksilöllisen tarpeen mukaisesti, jotka voivat olla laatimassa henkilökohtaista opiskelu- ja kuntoutussuunnitelmaa KU 110.

Kysymys: Tarkennusta vielä kysymykseen KU110 liittyen, eli ammattioppilaitoksen työntekijä ei täytä kunnan työntekijä vaatetta? Peruskoulu on kunnan palvelu, mutta ammattikoulutus ei. Vai onko tulkinta väljää tässä kohtaa?

Vastaus: Kela arvioi sisältävätkö asiakirjat riittävät tiedot, jos KHOPS laaditaan oppilaitoksessa.

Muut aiheet

Kysymys: Voiko nuori, joka käy Kelan kustantamassa psykoterapiassa ja on siirretty mielenterveysongelmien takia eläkkeelle, saada eläkkeensaajan hoitotukea?

Vastaus: Jos eläkkeensaajan hoitotuen kriteerit täyttyvät, voi nuorikin sitä saada. Asiakas voi selvittää oikeutensa hoitotukeen hakemuksella ja lääkärinlausunnolla.

<https://www.kela.fi/elaketta-saavan-hoitotuki>

Kysymys: Mikä on pääperiaate siihen milloin Nuotin aikana tulona kuntoutusraha ja milloin työmarkkinatuki?

On tullut vastaan, että muutamia asiakkaita nyt ohjattu hakemaan työmarkkinatukea Nuotin aikana ja osa saa kuntoutusrahaa?

Vastaus: Jos asiakas osallistuu samanaikaisesti sekä Nuotti-valmennukseen että kuntouttavaan työtoimintaa, kunta voi lopettaa kuntouttavan työtoiminnan järjestämisen, jos asiakas saa kuntoutusrahaa. Tämä asia kerrotaan asiakkaalle. Kuntouttavan työtoiminnan ajalta asiakas yleensä saa työmarkkinatukea.

Kysymys: Voiko Oma väylä -lausunnon tehdä tk-lääkäri, ei tarvitse olla psykiatri tms.?

Vastaus: Ei tarvitse olla psykiatri.

Kysymys: Minkälaiset tiedonkäsittelyongelmat tai kykyrakenteen pulmat poissulkevat OmaVäylän (esim. kielellinen/ hahmottamisen ongelma, oppimiskyvyn häiriö, laaja- alainen kehityksellinen häiriö)?

Vastaus: Oleellista on, että nuorella on asianmukainen diagnoosi, ja että vaativan lääkinällisen kuntoutuksen edellytykset eivät täyty.

Kysymys: Miten voi osallistua kuntoutuksiin jotka etänä, jos ei ole mahdollisuuksia olla etäyhteyksissä, ei ole tietokonetta tms?

Vastaus: Nuorten Itu-kurssilla palveluntuottaja lainaa tarvittaessa välineet.

Kysymys: Ovatko kuntoutus ja kurssit mahdollisia maahanmuuttaneille, joilla heikko suomen kielen taito?

Vastaus: Tulkkausta on mahdollisuus saada osaan palveluista. Asiakkaan kannattaa olla yhteydessä Kelaan.

Kysymys: Miksi Oma väylä on rajattu alle 30-vuotiaille? Aikuisille ei ole kelan tukemaa neuropsykiatrista kuntoutusta?

Vastaus: Kuntoutuksen tavoitteena on edistää neuropsykiatrisista häiriöistä kärsivien nuorten aikuisten kiinnittymistä yhteiskuntaan ja tukea heidän sijoittumistaan koulutukseen sekä työmarkkinoille.

Mielenterveyskursseja on myös yli 30-vuotiaille, lisätietoa löydät täältä:

www.kela.fi/mielenterveyden-hairiot-kuntoutuskurssit. Aikuisille on olemassa muita ammatillisen kuntoutuksen palveluita, lisätietoa täältä: www.kela.fi/kuntoutus.

Kelan kuukausittain julkaistavassa Terveysinfo-utiskirjeessä on ajankohtaista tietoa Kelan järjestämään kuntoutukseen ja muihin etuuksiin liittyen. Jos et ole vielä tilannut Terveysinfo-utiskirjettä, pääset tekemään sen täältä: www.kela.fi/tilaa-terveysinfo.